

Betreft: Reactie Save the Children op consultatie 'Beleid Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking'

Datum: 20-03-2018

Geachte minister Kaag,

Middels deze brief reageert Save the Children graag op de consultatie 'Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking'. Als 's wereld grootste onafhankelijke kinderrechtenorganisatie, permanent aanwezig in ruim 120 landen, ligt internationale samenwerking ons nauw aan het hart. Het is van groot belang dat een vernieuwd BHOS beleid inspeelt op de urgente noden van, maar ook mogelijkheden vóór kinderen, in de wereld anno 2018. Tijdens de BHOS begrotingsbehandeling begon u uw betoog met een helder statement over het belang van de Sustainable Development Goals als leidend kader in uw te vernieuwen beleid. Ook Save the Children ziet de SDG's als belangrijk kader voor het toewerken naar een stabiele, veilige en duurzame wereld voor kinderen, zoals vervat in onze Ambitie 2030.¹ Bij het ontwikkelen van uw beleid willen wij u graag de volgende punten van aandacht meegeven:

A. Voorkomen van conflict en instabiliteit

Bescherming van kinderen in conflicten

Recent onderzoek van Save the Children toont aan dat één op de zes kinderen wereldwijd opgroeit in een conflictgebied.² Dat zijn 357 miljoen kinderen die worden blootgesteld aan ernstige schendingen van hun rechten. Deze kinderen hebben vaak geen toegang tot medische zorg, onderwijs of humanitaire hulp. De bescherming van kinderen in conflicten dient daarom topprioriteit te zijn in het nieuwe Nederlandse ontwikkelingsbeleid. Niet alleen vanuit morele overwegingen maar ook om (nieuwe) conflicten en instabiliteit te voorkomen. Hierbij kan Nederland een voortrekkersrol te spelen, om te beginnen tijdens het huidige lidmaatschap van de VN Veiligheidsraad, door VN-lidstaten op te roepen zich te committeren aan het internationaal humanitair recht. Om conflicten en instabiliteit te voorkomen moet Nederland de noodzakelijke vervolging van geweldsplegers tegen kinderen aankaarten in samenwerking met partners en moeten gezamenlijk wegen worden verkend om *Rule of Law & Accountability* mechanismen effectiever te maken. Zo is aanvullend onderzoek nodig naar schendingen van kinderrechten in conflictsituaties als Syrië en Jemen. Ook moet Nederland zich de komende jaren actiever uitspreken over naleving en implementatie van de *Safe Schools Declaration*.

Bescherming van humanitaire hulpverleners

De minister heeft aangegeven flink te willen investeren in humanitaire diplomatie. Dit is hard nodig. In vele landen staan mensenrechten, democratie en vrijheden zwaar onder druk. De vorderingen op het gebied van gelijke rechten en kansen voor vrouwen en kinderen zijn traag en beperkt. Organisaties en experts die opkomen voor mensenrechten lopen op veel plaatsen gevaar. Het is essentieel een BHOS beleid te ontwikkelen waarin verantwoordelijkheid wordt genomen voor de veiligheid van humanitaire hulpverleners om zo te kunnen blijven werken aan een stabiele wereld waarin kinderen veilig kunnen opgroeien.

Behoud noodhulpbudgetten

Nederland is van oudsher een belangrijke humanitaire donor. De Nederlandse hulp kenmerkt zich door flexibiliteit, substantiële niet-geoordeelde bijdragen en een innovatieve aanpak. Toch daalden de noodhulpbudgetten de afgelopen jaren. Dit terwijl de urgentie en de noden enkel toenemen. Ruim 65 miljoen

¹ Zie ook: <https://www.savethechildren.net/our-global-strategy-ambition-children-2030>.

² 'War on Children – Time to End Violations Against Children in Armed Conflict', Februari 2018

mensen zijn wereldwijd op de vlucht. Er moet voldoende financiering voor noodhulp beschikbaar blijven om gehoor te kunnen geven aan de urgente noden van deze miljoenen mensen over de hele wereld. De Dutch Relief Alliance heeft zichzelf bewezen als een effectief en efficiënt mechanisme voor het verlenen van hulp aan mensen in noodsituaties. Om de komende jaren meer resultaten te kunnen bereiken op het gebied van noodhulp is het noodzaak dit model de komende jaren verder uit te breiden.

Kinderrechten en migratie

In het publieke en politieke debat is voortdurend aandacht voor het migratievraagstuk. De regering zet in op maatregelen op het gebied van economische ontwikkelingen en opvang in de regio. Dit biedt voor kinderen zowel mogelijkheden als bedreigingen. Voor Save the Children is opvang in de regio enkel een optie mits kinderrechten worden gewaarborgd en aan bepaalde voorwaarden kan worden voldaan op het gebied van toegang tot onderwijs, Child Protection, seksuele en reproductieve gezondheid, onderwijs en jeugdwerkloosheid. Het is belangrijk om in het politieke debat aandacht te behouden voor de kwetsbare positie van kinderen en specifiek beleid te maken dat dient ter bescherming van kinderen.

B. Verminderen van armoede en ongelijkheid

Investerings in onderwijs

Onderwijs is een mensenrecht en essentieel voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Hoewel steeds meer kinderen - jongens en meisjes - toegang hebben tot basisonderwijs, geldt dat nog lang niet voor alle kinderen. Bovendien gaat deze stijging helaas in nog veel mindere mate op voor de toegang tot secundair onderwijs. Op dit moment gaan 263 miljoen kinderen en jongeren niet naar school, waarvan meisjes uit arme gezinnen het grootste risico lopen de boot te missen. Daarnaast is er onvoldoende aandacht voor de kwaliteit van onderwijs voor hen die wel op school zitten. Dat is onacceptabel: SDG 4 stelt immers dat iedereen in 2030 toegang moet hebben tot kwaliteitsonderwijs. Als we nu niet in actie komen zullen tegen die tijd nog altijd 825 miljoen jongeren niet genoeg vaardigheden leren om goed voorbereid te zijn op de arbeidsmarkt. Investeren in deze jongeren is cruciaal. Zonder onderwijs lopen we het risico dat deze jongeren blijven hangen in extreme armoede en vatbaar zijn voor extreme ideologieën. Save the Children roept de Nederlandse regering op om de komende jaren flink te investeren in onderwijs en 100 miljoen dollar voor de periode 2018 - 2020 bij te dragen aan het Global Partnership for Education.

Voedselzekerheid

Wereldwijd hebben 795 miljoen mensen te weinig te eten. Een kwart van de kinderen jonger dan 5 jaar is ondervoed; bijna de helft van alle sterfgevallen in die leeftijdscategorie komt door ondervoeding. Dat zijn 3,1 miljoen kinderen per jaar. Zo eist ondervoeding meer slachtoffers dan TBC, HIV/AIDS en malaria samen. De afgelopen 25 jaar zijn al grote stappen gezet. Het aantal mensen dat honger lijdt is gehalveerd en dat geldt ook voor kindersterfte. Maar in moeilijk bereikbare gebieden en gebieden die te lijden hebben onder klimaatverandering (extreme droogte), conflicten, corruptie en hoge voedselprijzen is het probleem van ondervoeding hardnekkig. Onderzoek van Save the Children toont aan dat met het huidige tempo de SDG's op het gebied van ondervoeding onmogelijk gehaald kunnen worden. Wij roepen de minister derhalve op om een internationale voortrekkersrol te spelen op het gebied van *nutrition* en sterker in te zetten op het tegengaan van ondervoeding. Vanuit de Nederlandse overheid moet voortdurend internationale aandacht worden gevraagd voor ondervoeding en de rol en verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven, met name het verantwoord omgaan met productieprocessen. Om iedereen te kunnen laten profiteren van deze vooruitgang moeten de budgetten in de voedselzekerheidspilaar daarnaast evenwichtiger worden verdeeld, dus 1/3 voor elke pilaar. Het

is bekend dat investeren in voeding loont: het economisch rendement van 1 dollar investering in voeding, levert gemiddeld 16 dollar op. De focus moet daarbij liggen op de meest kwetsbare en moeilijkst te bereiken groepen.

Kindhuwelijken

Wereldwijd wordt iedere 2 seconden een minderjarig meisje uitgehuwelijkt, elke 7 seconden trouwt een meisje dat jonger is dan 15 jaar, per jaar 15 miljoen meisjes. Een kindhuwelijk ontzegt meisjes van de meest elementaire kinderrechten: het recht om te leren, zich te ontwikkelen en kind te zijn. Naast de persoonlijke schade die dit aanricht, heeft dit nadelige effecten voor de samenleving als geheel. Het laatste rapport van de Wereldbank benadrukt de hoge kosten van kindhuwelijken voor de economische ontwikkeling van een land.³ Het tegengaan van kindhuwelijken heeft een aanzienlijke impact op de productiviteit en inkomsten van vrouwen. Op nationaal niveau is dit van grote economische waarde, waarbij landen gemiddeld ongeveer één procent van hun inkomen mislopen als gevolg van kindhuwelijken. Het uitbannen van kindhuwelijken is tevens een bewezen effectieve aanpak om er voor te zorgen dat meisjes op latere leeftijd én minder kinderen krijgen. In Afrika hebben vrouwen die nooit naar school zijn gegaan gemiddeld 6.7 kinderen. Dit daalt naar 5.8 voor degene die basisonderwijs hebben genoten en halveert naar 3.9 kinderen per vrouw die middelbaaronderwijs hebben gehad. Deze economische gevolgen van kindhuwelijken bieden een solide economische reden om een einde te maken aan kindhuwelijken.

Kinderrechten en bedrijven

Eerlijke handel is ook duurzame handel. Kinderen horen in één adem genoemd te worden met duurzaamheid. Alle SDG's hebben invloed op kinderen, vandaag en in de toekomst. Daarom horen de stem én het belang van kinderen meegenomen worden bij internationale handel en investeringen en bij de gezamenlijk aanpak van SDG's. De Children's Rights and Business Principles (CRBP) geven daarbij een praktisch kader voor de implementatie van de UNGP en OESO richtlijnen vanuit kinderrechtenperspectief.⁴ Het Kabinet kan het behalen van de SDG's bevorderen door een publiekscampagne, door kinderrechten prominent op de agenda te zetten en participatie van kinderen te faciliteren.

Tot slot

Save the Children gaat graag op korte termijn met u in gesprek over bovenstaande aanbevelingen en over hoe we gezamenlijk het tij kunnen keren. Met het vaststellen van de Sustainable Development Goals hebben we een belofte gedaan aan de volgende generatie. Samen kunnen we die belofte waarmaken. Samen kunnen we bouwen aan een wereld waarin kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien. Wij stellen ons netwerk en expertise hiervoor graag beschikbaar en gaan graag nader in gesprek over hoe niet-gouvernementele humanitaire diplomatie en gouvernementele diplomatie elkaar kunnen versterken.

Hoogachtend,

Pim Kraan
CEO – Save the Children Nederland

³ Wereldbank, 'The economic impact of child marriage', Juni 2017

⁴ Zie ook de website: <http://childrenandbusiness.org/>